

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ МЕДИЦИНА Акредитација 2018	
Назив предмета: Хистологија и ембриологија		
Руководилац предмета: Проф. др Горан Раденковић		
Статус предмета	обавезни	
Семестар: први, други	Година студија: прва	
Број ЕСПБ: 14	Шифра предмета: М-1-4	
Циљ предмета:		
Упознати студенте са основним принципима грађе и организације ћелије, ткива и органа, као и са основама развића човека. Оспособити студенте за самостално микроскопско препознавање и анализу нормалне структуре ткива и органа.		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
Идентификација и анализа грађе, на микроскопском нивоу, свих врста ткива и свих органа у људском организму, као и структура које их изграђују (ћелије и елементи екстрацелуларног матрикса). Разумевање основних принципа развића и организације људског организма; уочавање међусобне повезаности структуре и функције органа и система органа. Примена стеченог знања током даљег студирања, пре свега код учења физиологије и патологије (оспособљеност за самосталну анализу хистолошких препарата и разумевање процеса на молекуларном нивоу као узрока болести).		
Број часова активне наставе: 180		
Предавања: 90	Вежбе: 90	
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава</u>		
Организација и основне функције ћелије (мембрански систем и мембрански одељци ћелије; цитоскелет, специјализације ћелијских површина и комуникација ћелије са окружењем, ћелијске популације. Ткива и хистогенеза (основна ткива-епително, везивно, мишићно и нервно ткиво). Хистолошка организација органа и органогенеза, системи органа (кардиоваскуларни, имуни, ендокрини, респираторни, дигестивни, урогенитални и нервни; кожа и чулни органи). Општа и специјална ембриологија.		
<u>Практична настава</u>		
Основни принципи израде хистолошких препарата. Микроскопирање и проучавање хистолошке структуре ткива и органа.		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова	
ПРВИ СЕМЕСТАР		
1.	Увод у Хистологију	3
2.	Цитологија (организација ћелије, ћелијска мембрана)	3
3.	Цитологија (једро, једарце, скелет једра; цитосол, рибозоми, мембрански одељци ћелије-органеле)	3
4.	Цитологија (цитоскелет, специјализације ћелијских површина, ћелијски спојеви, ћел. сигнализација, ћелијска смрт-апоптоза)	3
5.	Општа ембриологија (развиће и фактори развића, 1. и 2. недеља развића)	3
6.	Општа ембриологија (3. недеља развића)	3
7.	Општа ембриологија (екстраембрионалне структуре)	3
8.	Екстрацелуларни матрикс (композиција и основни структурни молекули)	3
9.	Општа организација ткива	3
10.	Епително ткиво (покривни и жлездани епители)	3
11.	Везивно ткиво (ћелије везива и подела везивних ткива)	3
12.	Ембрионска и растресито везивно ткиво и густа везивна ткива	3
13.	Везивно ткиво (ретикларно везивно ткиво пигментно ткиво, масно ткиво)	3
14.	Везивно ткиво (хрскавица)	3
15.	Везивно ткиво (коштано ткиво, окоштавање, синовија)	3
16.	Везивно ткиво (крв)	3
17.	Коштана срж и хематопоеза	3

12.	Мишићно ткиво (подела, скелетно мишићно ткиво) Мишићно ткиво (срчано, глатко и мишићно ткиво)	3
13.	Нервно ткиво (неурони) Нервно ткиво (глијалне ћелије)	3
14.	Кардиоваскуларни систем (подела, грађа срца) Кардиоваскуларни систем (грађа крвних судова - артерије, вене, микроциркулација, развиће кардиоваскуларног система)	3
15.	Поремећаји развића ткива и екстраембрионалних структура	3
	Укупно часова:	45

2. Вежбе		Број часова
ПРВИ СЕМЕСТАР		
1.	Уводни час; микроскопирање	3
2.	Облици ћелија, облици једара, инклузије (гликоген, меланин-демонстр.)	3
3.	Цитологија	3
4.	Ултраструктура ћелије (презентација)	3
5.	Ембрион (демонстрациони препарат), мезенхим, слузно везивно ткиво	3
6.	Постељница, пупчана врпца	3
7.	Једнослојан плочаст, коцкаст и цилиндричан епител Псеудослојевит дворедан и псеудослојевит троредан цилиндричан епител	3
8.	Цилиндрични слојевити епител (препарат - пљувачна жлезда) Плочастослојевит епител без и са орожавањем, Плочастослојевит епител са делимичним орожавањем, уротел	3
9.	Растресито везивно ткиво, еластично и фиброзно везивно ткиво	3
10.	Жуто масно ткиво, мрко масно ткиво, Хијалина и еластична хрскавица	3
11.	Окоштавање (ендесмално, енхондрално), ламеларна кост (демонстрациони), синовија	3
12.	Размаз костне сржи, размаз периферне крви	3
13.	Глатко мишићно ткиво, скелетно мишићно ткиво (уздужни и попречни пресек) срчано мишићно ткиво	3
14.	Пирамидне ћелије (велики мозак-демонстр.), Пуркињеове ћелије (мали мозак), мултиполарни неурони (кичмена мождина), ганглијска ћелија (ганглион), глијалне ћелије (демонстрациони препарат)	3
15.	Артерија еластичног типа, артерија мишићног типа и вена, микроциркулација	3
	Укупно часова:	45

1. Предавања		Број часова
ДРУГИ СЕМЕСТАР		
1.	Имунски систем (ћелије и органи: тимус, тонзиле, лимфни чвор)	3
2.	Имунски систем (слезина, развиће лимфних органа) Ендокрини систем (компоненте ендокриног система: хипофиза, епифиза, тироида, паратирида)	3
3.	Ендокрини систем (надбубрежна жлезда, развиће ендокриних жлезда) Дифузни неуроендокрини систем (ДНЕС) Респираторни систем (основне компоненте)	3
4.	Респираторни систем (спроводни и респираторни део)	3
5.	Дигестивни систем (општа грађа дигестивне цеви, усна дупља и органи усне дупље)	3
6.	Дигестивни систем (једњак, желудац, црева, развиће дигестивног система)	3
7.	Дигестивни систем (јетра, жучна кеса, панкреас, развиће)	3
8.	Уринарни систем (бубрег, мокраћни канали, мокраћна бешика, развиће уринарног система)	3
9.	Мушки репродуктивни систем (тестис, одводни канали, придодате жлезде, спољашње гениталије, развиће мушког репродуктивног система)	3
10.	Женски репродуктивни систем (јајник, јајовод, материца, вагина, менструални циклус)	3
11.	Нервни систем (велики и мали мозак, кичмена мождина, ганглиони, периферни нерв, сензитивни нервни завршеци)	3

12.	Уво (спољашње, средње, унутрашње уво, развиће ува)	3
13.	Око (грађа ока, помоћни органи ока, развиће ока)	3
14.	Кожа (грађа и деривати коже, развиће коже)	3
15.	Поремећаји развића органа	3
	Укупно часова:	45
2. Вежбе		Број часова
ДРУГИ СЕМЕСТАР		
1.	Тимус, тонзила, лимфни чвор, слезина	3
2.	Хипофиза, епифиза, тироидна жлезда	3
3.	Паратироидна жлезда, надбубрежна жлезда	3
4.	Епиглотис, трахеја, плућа	3
5.	Меко непце, пљувачне жлезде (серозна, мукозна, серомукозна), зуб (демонстрациони препарат)	3
6.	Језик, једњак, желудац (СЕМИНАРСКИ РАД)	3
7.	Дуоденум, јејунум, илеум, апендикс, колон	3
8.	Јетра, гликоген у јетри, жучна кеса, панкреас	3
9.	Бубрег, мокраћна бешика (СЕМИНАРСКИ РАД)	3
10.	Семеник, фетусни тестис, пасеменик, семевод, кестењача	3
11.	Јајник машке, јајник девојчице (демонстрациони препарат), жуто и бело тело, јајовод	3
12.	Материца (пролиферативна и секреторна фаза), врат материце, вагина (СЕМИНАРСКИ РАД)	3
13.	Кичмена мождина, периферни нерв, Фатер-Пачинијево телашце, корнеа, ретина (демонстрациони препарат), уво (демонстрациони препарат)	3
14.	Кожа, дојка у мировању и лактацији	3
15.	Микроскопске специфичности органа	3
	Укупно часова:	45
3. Семинари		
1.	Хепатобилијарни систем	
2.	Хипоталамо-хипофизни портни систем	
3.	Уринарни систем	
4.	Менструални циклус	
	Теме семинарских радова формулишу се на почетку наставе, а односе се на програмску материју из домена практичне наставе	
Препоручена литература:		
1. Раденковић Г., Мојсиловић М., Петровић А., Петровић В., Чапо И., Величков А. <i>Хистологија за студенте медицине</i>. Удружење књижевника „Бранко Миљковић“, Ниш, 2019. 2. Николић И., Ранчић Г., Раденковић Г., Лачковић В., Тодоровић В., Митић Д., Михаиловић Д. <i>Ембриологија човека</i>. Дата Статус, Београд, 2015. 3. Раденковић Г., Петровић А., Петровић В., Величков А., Јовић М. Практикум за вежбе из хистологије и ембриологије за студенте медицине, Ниш, 2019.		
Методe извођења наставе:		
▪ Теоријска настава - предавања ▪ Практична настава –микроскопске вежбе ▪ Консултације ▪ Семинари ▪ Предиспитне вежбе		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Нема услова		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе: 50 поена		
▪ Присуство на предавањима: 1 – 2 поена ▪ Присуство и активност на вежбама: 2 – 6 поена ▪ Семинар: 0 – 2 поена		

▪ Колоквијуми:	
Први колоквијум:	0 – 10 поена
Други колоквијум:	0 – 10 поена
▪ Практични део испита	12 – 20 поена

Завршни испит: 50 поена

▪ Усмени испит:	36 – 50 поена

Критеријум оцењивања за коначну оцену на испиту

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена
- Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена